

Adviesrapport

Natuurtoets 't Zwarte Land II, Scherpenzeel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

GC-bv

Status

Definitief

Colofon

Titel

Natuurtoets 't Zwarte Land II, Scherpenzeel

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode	Datum	Status
20-165	30 november 2021	Definitief

Auteur(s)

M. (Merlijn) de Graaf & H. (Harma) Scholten

Modellering & GIS

M. (Merlijn) de Graaf & M. (Mark) Boerhof

Tweede lezer

M. (Marco) van der Sluis

Opdrachtgever

GC-bv

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Graaf, M. de & H. Scholten (2021). Natuurtoets 't Zwarte Land II, Scherpenzeel. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 20-165. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doelstelling	7
1.2 Huidige situatie en wijziging bestemmingsplan	7
1.2.1 Huidige situatie	7
1.2.2 Toekomstige situatie	9
1.3 Leeswijzer	9
2. Toetsingskader en methode	10
2.1 Wettelijk kader	10
2.1.1 Wet natuurbescherming	10
2.1.2 Toetsingskader bestemmingsplannen	11
2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	11
2.3 Onderzoeksmethode	12
2.3.1 Literatuuronderzoek	12
2.3.2 Quicksan veldbezoek	12
2.3.3 Nader onderzoek	12
2.3.4 Toets soortbescherming	16
2.3.5 Toets gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden)	16
2.3.6 Toets houtopstanden	16
2.3.7 Toets Natuurnetwerk Nederland	16
3. Soortbescherming	17
3.1 Flora	17
3.2 Zoogdieren	17
3.2.1 Vleermuizen	17
3.2.2 Grondgebonden zoogdieren	19
3.3 Vogels	21
3.3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten	22
3.3.2 Overige vogels	23
3.4 Amfibieën	23
3.4.1 Poelkikker	23
3.4.2 Overige amfibieën	24
3.5 Reptielen	24
3.5.1 Ringslang	24
3.5.2 Overige reptielen	24
3.6 Vissen	25
3.6.1 Grote modderkruiper	25
3.6.2 Overige vissen	25
3.7 Ongewervelden	25
3.7.1 Grote vos	25
3.7.2 Overige ongewervelden	25
4. Gebiedsbescherming	26

4.1	Relevante Natura 2000-gebieden	26
4.1.1	Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden	26
4.2	Stikstofdepositie	27
5.	Houtopstanden	28
5.1	Situatie planlocatie	28
5.2	Beoordeling en conclusie	28
6.	Natuurnetwerk Nederland	29
6.1	Ligging plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland	29
6.2	Wezenlijke kenmerken en waarden	30
6.2.1	NNN provincie Utrecht	30
6.2.2	NNN provincie Gelderland	30
6.3	Effectbeoordeling NNN	31
6.3.1	Beoordeling NNN provincie Utrecht	31
6.3.2	Beoordeling NNN provincie Gelderland	31
6.4	Conclusie	32
	Geraadpleegde bronnen	33
	Literatuur	33
	Internet	34

Bijlagen

- Bijlage 1 - Beschermde natuurwaarden
- Bijlage 2 - Verspreidingskaart das

Samenvatting

Aanleiding, doel en situatie

Initiatiefgroep 't Zwarte Land II heeft een ruimtelijke visie opgesteld voor het ontwikkelen van een bedrijventerrein in Scherpenzeel Zuid, ten zuiden van de Stationsweg ter hoogte van het huidige bedrijventerrein 't Zwarte Land. GC-bv begeleidt de bestemmingswijziging. Het plangebied bestaat uit graslanden met sloten en een boerenerf. Als gevolg van de plannen gaat de bebouwing op het erf verloren, worden de sloten gedempt en circa 4 hectare van het plangebied wordt verhard en bebouwd. De bomen worden ingepast in het plan en extra (opgaand) groen en waterpartijen worden aangelegd. Mogelijk worden kleinschalige, recreatieve voorzieningen aangebracht.

Het natuurbeschermingsrecht verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. Op verzoek van de GC-bv zijn in deze natuurtoets de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland. In voorliggend rapport worden de methodiek en de uitkomst van deze toetsing beschreven.

Soortbescherming

- In de bebouwing in het plangebied zijn twee zomer-/paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en één zomerverblijfplaats van gewone grootoorvleermuis aangetroffen. Van aantasting van vliegroutes of onmisbare foerageergebieden is geen sprake.
- Grenzend aan het plangebied zijn enkele vluchtpijpen van das aangetroffen. Van essentieel foerageergebied of onmisbare migratieroutes is geen sprake.
- In het plangebied zijn vijf nesten van huismus aangetroffen. Nestlocaties en onmisbaar foerageergebied van steenuil en overige vogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig. Wel zijn enkele algemeen voorkomende vogels broedend te verwachten.
- In het plangebied zijn (potentiële) verblijfplaatsen van wezel aangetroffen.
- In het plangebied zijn geen groei-, voortplantings- of andere vaste verblijfplaatsen van bij de wet natuurbescherming beschermde flora, overige grondgebonden zoogdieren (waaronder kleine marterachtigen), amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelden aangetroffen of te verwachten, uitgezonderd de soorten waarvoor een vrijstelling van ontheffingsplicht geldt in de provincie Gelderland.

Gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden)

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen op circa 9 kilometer afstand van het plangebied. Op basis van deze afstand en de

aard van het plan worden negatieve effecten op Natura 2000 gebieden, met uitzondering van stikstofdepositie, uitgesloten. De potentiële negatieve effecten van stikstofdepositie zijn in een aparte rapportage beschreven.¹

Houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming, waardoor houtopstanden mogelijk beschermd zijn door de Wet natuurbescherming. Echter voldoen de houtopstanden in het plangebied niet aan de criteria die de Wet natuurbescherming hanteert voor een 'houtopstand' en vallen daarmee niet onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied overlapt voor een klein deel met het Gelders natuurnetwerk (de groene ontwikkelzone) en ligt nabij het Utrechtse natuurnetwerk. Uit de effectbeoordeling is gebleken dat er geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN optreden.

Advies en vervolgstappen

- Voor de uitvoering van het plan is een ontheffing Wet natuurbescherming nodig voor vleermuizen (gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis), wezel, das en huismus. Een ontheffing kan door het bevoegd gezag (provincie Gelderland) worden verleend indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, er een wettelijk belang is en de staat van instandhouding van de betreffende soort(en) niet in het geding is.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels beschadigen moeten altijd voorkomen worden. Dit is voor de te verwachten soorten mogelijk door de werkzaamheden in elk geval op te starten na half juli en voor begin maart. Indien werkzaamheden in de periode half februari tot half december worden opgestart wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te voeren. Vervolgstappen voor vogels zijn niet aan de orde, mits rekening gehouden wordt met het broedseizoen. Zodoende vormt het onderdeel broedvogels geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.
- Vervolgstappen ten aanzien van Natura 2000-gebieden, houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland zijn niet aan de orde en vormen geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

¹ Graaf, M. de & M. Boerhof (2021). Stikstofberekening 't Zwarte Land II, Scherpenzeel. Beoordeling van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Rapport 21-165. Ecogroen bv Zwolle.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Initiatiefgroep 't Zwarte Land II heeft een ruimtelijke visie opgesteld voor het ontwikkelen van een bedrijventerrein in Scherpenzeel Zuid, ten zuiden van de Stationsweg ter hoogte van het huidige bedrijventerrein 't Zwarte Land. Het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein betreft een uitbreiding van het huidige bedrijventerrein dat aan de noordzijde van de Stationsweg is gelegen. GC-bv begeleidt de bestemmingswijziging.

Het natuurbeschermingsrecht verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. Op verzoek van de GC-bv zijn in deze natuurtoets de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland. In voorliggend rapport worden de methodiek en de uitkomst van deze toetsing beschreven.

1.2 Huidige situatie en wijziging bestemmingsplan

1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied ligt in Scherpenzeel en wordt grofweg begrensd door de N224, Stationsweg, het Valleikanaal, bebouwing van een bedrijf (Berkhof) en een agrarisch perceel (zie figuur 1.1). Langs het Valleikanaal loopt het fietspad 'Jaagpad'. In het plangebied is een veehouderij en -fokkerij (runderen) aanwezig. De bebouwing bestaat uit een woonhuis met bijgebouwen. Het erf tussen de bebouwing is (half)verhard. Het overige deel van het plangebied bestaat uit agrarische percelen met intensief beheerde graslanden en enkele sloten en greppels. Grenzend aan het zuidelijke perceel zijn enkele houtwallen aanwezig, waarvan één met dichte ondergroei van braamstruweel en ruigte. Zie figuur 1.2 voor een impressie van het plangebied.

De bebouwing op het erf bestaat uit een woonhuis (oud woonhuis plus voormalig stal; baksteen en dakpannen), een garage (baksteen en golfplaten dak), twee schuren (één van damwandplaten en een golfplaten dak, de andere van hout met shingles dakbedekking), een koeienstal (beton en golfplaten dak) en een oude varkensstal (steen en golfplaten dak). De schuren zijn opgeruimd en bevatten weinig rommelhoekjes.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: PDOK, 2021.

Figuur 1.2 Impressie van het plangebied. Links boven: de garage, koeienstal en schuur, rechts boven: de toegangsweg, de woning (inclusief voormalige stal) met daarachter de schuur, links onder: graslanden gezien vanuit de zuidoostzijde van het plangebied, rechts onder: een houtwal grenzend aan het zuidelijk deel van het plangebied.

1.2.2 Toekomstige situatie

De bestemmingswijziging is bedoeld om het bedrijventerrein 't Zwarte Land uit te breiden dat ten noorden van de Stationsweg ligt. In totaal heeft het plangebied een oppervlakte van 7,8 hectare, waarvan 5 hectare bestemd is voor bedrijven. Hiervan wordt ca. 4 hectare bebouwd en verhard. Het overige deel wordt ingericht met (opgaand) groen en waterpartijen. Mogelijk worden kleinschalige, recreatieve voorzieningen aangebracht, zoals een fiets/wandelverbinding en een kinderboerderij. Figuur 1.3 geeft het stedenbouwkundige hoofdopzet met landschappelijke inpassing weer.

De eerste 100 meter vanaf het Valleikanaal wordt niet bebouwd, in verband met de landschappelijke inpassing van de respectzone van de Grebbelinie. Dit deel van het plangebied behoudt zijn groene karakter en dit wordt versterkt door het realiseren van extra groen en water. Om het bedrijventerrein te realiseren wordt de huidige bebouwing op het terrein gesloopt. Daarnaast worden de sloten en greppels gedempt en wordt circa 4 hectare van de graslanden verhard/bebouwd. De bomen en houtwallen in en grenzend aan het plangebied worden in het plan ingepast.

Figuur 1.3 Stedenbouwkundig hoofdopzet Zwarte land II.

1.3 Leeswijzer

Het toetsingskader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 3), beschermde gebieden (hoofdstuk 4), beschermde houtopstanden (hoofdstuk 5) en op het Natuurnetwerk Nederland (hoofdstuk 6). Daarnaast is beschreven of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn om het bestemmingsplan te kunnen wijzigen.

2. Toetsingskader en methode

2.1 Wettelijk kader

2.1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden (Overheid, 2021a). In kader 2.1 wordt een samenvatting van de relevante wetteksten gegeven.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet natuurbescherming (ook: Wnb) kent een zorgplicht voor natuur en soorten. De zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor beschermde gebieden, in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een beschermd gebied of voor in het wild levende soorten, laat deze handelingen achterwege of voorkomt de gevolgen. Dit laatste kan door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen en projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve gevolgen kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen significant negatieve gevolgen optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project niet nodig. Zijn significant negatieve gevolgen niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor een ontheffing vereist kan zijn.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wet- telijk belang wordt voldaan en dat de staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

Houtopstanden (hoofdstuk 4)

Hoofdstuk 4 regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend buiten de bebouwde kom, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt meld- (artikel 4.2) en herplantplicht (artikel 4.3). Er geldt een verbod op de kap als het voornemen daartoe niet (maximaal een jaar en minimaal een maand) vooraf is gemeld bij bevoegd gezag. Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Provinciale staten kunnen in de provinciale verordening regels opnemen over de mel- ding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) gevelde opstand stond.

2.1.2 Toetsingskader bestemmingsplannen

Ten behoeve van vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan dient (conform jurisprudentie²) ten aanzien van Natura 2000 de Wet natuurbeschermingstoets uitgevoerd te worden. Deze is vast- gelegd in artikel 2.7 lid 1 Wnb & artikel 2.8 lid 1 Wet natuurbescherming. Dit houdt kortweg in dat voorafgaand aan vaststelling van het bestemmingsplan moet worden nagegaan of (uitvoering van) het plan kan leiden tot mogelijk significant negatieve gevolgen op een Natura 2000-gebied. Volgens vaste jurisprudentie bestaat deze toets uit een vergelijking tussen de huidige feitelijke, planologisch legale situatie en de toekomstige maximale plansituatie.

Ten aanzien van soortbescherming (Hoofdstuk 3, Wnb) is in de Wet natuurbescherming geen toet- singskader opgenomen ten aanzien van plannen. Voor soortbescherming wordt in het kader van plannen de uitvoerbaarheidstoets uitgevoerd, die volgt uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Met deze toets wordt de vraag of de beschermingsregimes uit de Wnb de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat beantwoord. Vrij vertaald wordt bepaald of er een ontheffing nodig is en zo ja, of er uitzicht is op het verkrijgen van een Wnb-ontheffing voor het project dat voortvloeit uit het bestem- mingsplan.

2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene re- gels ruimtelijke ordening (Overheid 2021b) en uitgewerkt in provinciale verordeningen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Na- tuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij pro- vinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen

² ECLI:NL:RVS:2020:2318

en omgevingsvergunningen waarbij in bepaalde gevallen wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een nieuw bestemmingsplan wordt vastgesteld of een omgevingsvergunning wordt verleend waarbij in bepaalde gevallen wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee-tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen en verankerd in de bestemmingsplannen. Indien geen sprake is van een nieuw vast te stellen bestemmingsplan, dan wel dat een omgevingsvergunning voor afwijken bestemmingsplan niet vereist is, is toetsing aan het NNN niet aan de orde.

2.3 Onderzoeksmethode

2.3.1 *Literatuuronderzoek*

Een literatuuronderzoek is uitgevoerd om uit te zoeken of er beschermde soorten en gebieden bekend zijn in de omgeving van het plangebied. Er is gebruik gemaakt van beschikbare bronnen zoals actuele verspreidingsgegevens, waaronder de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Bij het raadplegen van de NDFF is een zoekgebied aangehouden van ruim vijf kilometer rondom het plangebied en is gezocht naar waarnemingen van beschermde soorten in de periode van de afgelopen 10 jaar.

2.3.2 *Quickscan veldbezoek*

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het quickscan veldbezoek dat op 1 februari 2021 (bewolkt, droog, 1 °C en weinig wind) is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is het plangebied (zie figuur 1.1) en directe omgeving (zone van circa 75 meter) onderzocht, waarbij aandacht is besteed aan beschermde soorten en leefgebieden van soorten en habitats. Hierbij is onderzocht of geschikt biotoop van beschermde soorten door de Wet natuurbescherming aanwezig is. Naast een beoordeling van de aanwezige biotopen is onder andere gelet op aanwijzingen voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten van vogels.

Uit het veldbezoek is gebleken dat er potentiële verblijfplaatsen, nestplaatsen en leefgebieden aanwezig zijn van vleermuizen, huismus, steenuil, das en kleine marterachtigen. Aanvullend soortgericht onderzoek is uitgevoerd om de functie van het projectgebied voor deze beschermde soorten te bepalen. In onderstaande paragraaf is de gevolgde werkwijze beschreven.

2.3.3 *Nader onderzoek*

Aanvullend onderzoek steenuil

Uit het literatuuronderzoek en quickscan veldbezoek is gebleken dat in het plangebied geschikt leefgebied van steenuil aanwezig is. Een potentiële nestlocatie is aanwezig in één van de opstallen. Om de functie van het plangebied voor steenuil te bepalen zijn conform het kennisdocument van steenuil (BIJ12, 2017b) drie nachtelijke inventarisatierondes uitgevoerd in periode half februari tot 30 april met gunstige omstandigheden (tabel 2.1). Tijdens het onderzoek is in het plangebied en een ruim gebied rondom het plangebied (zone tot ca. 500m) geluisterd om territorium- en contactgeluiden van steenuil waar te nemen. De vogels zijn tot roepen aangespoord door middel van het afspelen van de territoriumroep met geluidboxjes.

Aanvullend onderzoek huismus

Tijdens het quickscan veldbezoek zijn potentiële nestlocaties van huismus aangetroffen in de opstal- en de woning met pannendak. Conform het kennisdocument van huismus (BIJ12, 2017a) zijn twee bezoeken in de optimale periode van 1 april tot en met 15 mei uitgevoerd. Deze bezoeken zijn uitgevoerd op 12 april en 6 mei 2021 onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 2.1). Het onderzoek heeft zich gericht op nest-, broed- en territorium-indicerend gedrag van huismus om broedgevallen/ territoria van huismus vast te stellen. Beide veldbezoeken zijn in de ochtenduren uitgevoerd, wanneer huismus het meest actief is.

Aanvullend onderzoek vleermuizen

Tijdens het quickscan veldbezoek zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen gevonden in de bebouwing en in een holte/scheur in een zwarte els. Het vleermuisonderzoek heeft zich met name gericht op het vaststellen van (vaste) verblijfplaatsen. Op basis van onderzoekservaring uit eerdere (soortgelijke) projecten en de bouwkundige constructie van de bebouwing worden vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger verwacht. De onderzoeksinspanning is afgestemd op deze soorten. Conform het landelijk vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad, 2021) en de kennisdocumenten van vleermuizen (BIJ12, 2017d; 2017e; 2017f) zijn in deze situatie vijf nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar uitgevoerd. Specifiek gaat het om drie nachtelijke bezoeken in de periode half mei tot half juli gericht op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen en twee nachtelijke bezoeken in de periode half augustus tot eind september gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen van groepjes vleermuizen.

De bezoeken zijn in de ochtend- of avondschemering uitgevoerd. Conform het vleermuisprotocol is het avondbezoek voor baltsterritoria één uur na zonsondergang gestart. Alle bezoeken zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (droog, geen harde wind, minimaal 12 °C, zie tabel 2.1). Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van batdetectors met de mogelijkheid om opnamen te maken, zoals de Pettersson D240x, de Petterson M500 en de Echometer Touch 2. Tijdens alle bezoeken is ook gekeken naar eventuele vliegroutes en foerageergebieden.

Aanvullend onderzoek kleine marterachtigen

Tijdens het quickscan velbezoek is grenzend aan het plangebied geschikt biotoop voor kleine marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing) aangetroffen, zoals met bramen en ruigte begroeide (hout)wal. Om de functie van het plangebied voor kleine marterachtigen vast te stellen, is onderzoek uitgevoerd volgens de handreiking van de provincie Noord-Brabant (Bouwens, 2017). Op 4 maart 2021 zijn drie wildcamera's geplaatst bij de meest kansrijke landschapselementen (groenstructuren met mogelijke verblijfplaatsen; zie figuur 2.1). Eén camera is na ca. twee weken op een andere plek gezet, omdat er op die locatie een wildcamera ten behoeve van het dassenonderzoek (zie hieronder) is opgehangen. Voor het onderzoek zijn wildcamera's van het type Reconyx HC500 gebruikt, waarbij één camera is gemonteerd in een zogenaamde marterbox (houten kist met visolie als lokmiddel). De andere twee wildcamera's zijn gemonteerd in een houten bekleding met een blikje vis als lokmiddel. Tussentijds is tweemaal de werking van de camera's gecontroleerd en zijn geheugenkaarten en batterijen verwisseld. Na ruim zes weken, op 20 april 2021, zijn de camera's opgehaald. De verkregen beelden zijn geanalyseerd op waarnemingen van kleine marterachtigen.

Aanvullend onderzoek das

Tijdens veldbezoeken op 4 en 22 maart zijn verse latrines (mestputjes) en graafsporen (twee hollen) van das aangetroffen in de houtwal en het weiland grenzend aan het plangebied. Om de functie van het plangebied voor das te bepalen is op basis van onderzoekservaring uit eerdere (soortgelijke) projecten en het kennisdocument van das (BIJ12g, 2017) aanvullend onderzoek naar de das uitgevoerd.

Terreingebruik das

Door middel van een veldbezoek op 25 juni 2021 is het terreingebruik van das in kaart is gebracht. Hierbij heeft de focus gelegen op aanwezige verblijfplaatsen, foerageergebieden en wissels. Een afstand van 500 meter tot 750 meter vanaf een burcht wordt doorgaans aangehouden als gebied waarbinnen gefoerageerd wordt (BIJ12, 2017g). Daarom is binnen een gebied van ca. 1.000 meter rondom het plangebied het landgebruik vlakdekkend in kaart gebracht. Ook zijn in dit gebied andere burchten en vluchtpijpen, alle wissels en overige sporen zoals latrines, haren aan prikkeldraad en graaf- of foerageersporen met behulp van GPS in kaart gebracht.

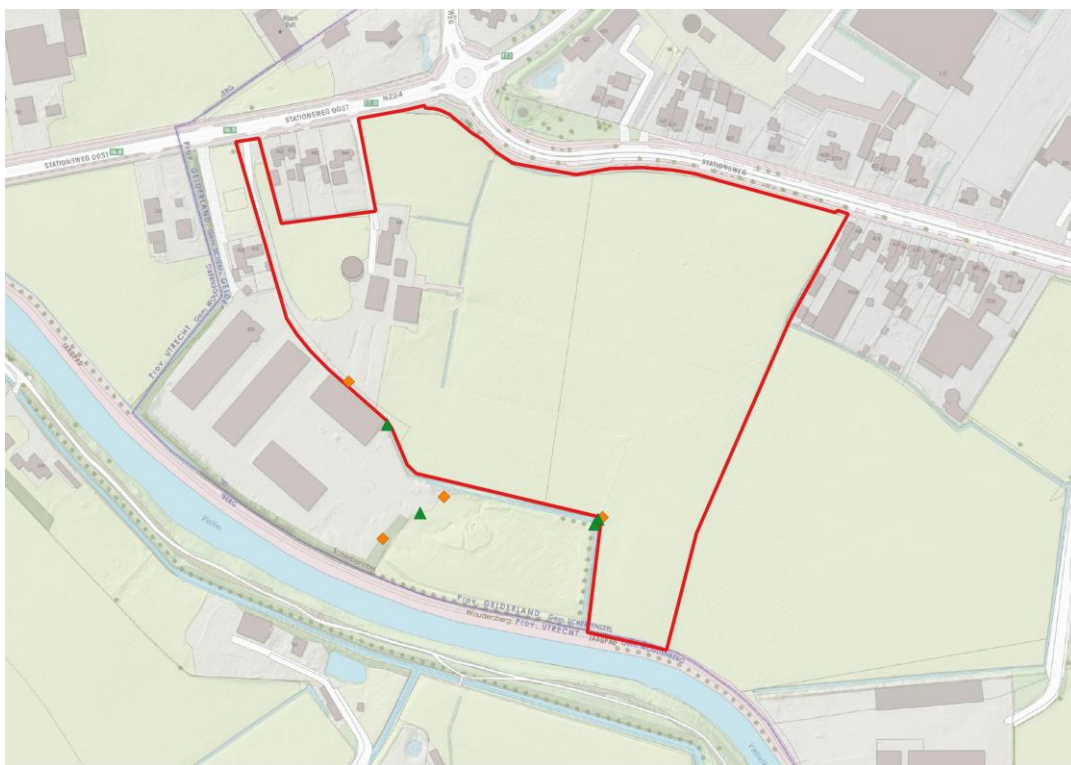
De geschiktheid van percelen als foerageergebied is als volgt ingedeeld:

- Jaarrond geschikt foerageergebied (met name graslanden waar het gehele jaar voedsel te vinden is).
- Periodiek geschikt foerageergebied (bijvoorbeeld maisakkers waar slechts een deel van het jaar voedsel te vinden is).
- Ongeschikt foerageergebied (met name wegen, verhardingen en akkers waar geen/ nauwelijks voedsel te vinden is).

Daarnaast zijn bekende burchten binnen een zone van 2,5 kilometer van het plangebied (NDFF, 2021; Dijk, 2017) op bewoning gecontroleerd. Tevens is bij alle veldbezoeken gelet op verse sporen van das in het plangebied.

Cameraonderzoek das

Tijdens het veldbezoek op 12 april zijn twee wildcamera's (type Reconyx HC500) geplaatst om de functie van de hollen te bepalen. Beide camera's zijn gericht op hollen met verse graafsporen. Eén camera heeft tevens opeenvolgend twee wissels gemonitord (zie figuur 2.1). De camera's hebben gedurende 3,5 week dag en nacht bewegende beelden vastgelegd en zijn op 6 mei 2021 weer verwijderd. De beelden zijn geanalyseerd op waarnemingen van das. Ook de camerabeelden die zijn verkregen bij het onderzoek naar kleine marterachtigen zijn geanalyseerd op aanwezigheid van das.

Figuur 2.1 Locatie cameravallen das (groen) en kleine marterachtigen (oranje).

Overzicht uitgevoerde veldbezoeken

Tabel 2.1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken met informatie over de te onderzoeken soorten, datum, de tijden en weersomstandigheden.

Tabel 2.1 Overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Datum	Begin-eindtijd	Weersomstandigheden	Soortgroep (focus)
1-02-2021	11:30-14:30	1°C, bewolkt, droog, weinig wind	Quickscan veldbezoek
4-3-2021	16:45-22:00	6°C, bewolkt, droog, matige wind	Avondbezoek steenuil, uitzetten cameraonderzoek kleine marterachtigen en sporen das
22-3-2021	17:00-20:30	7°C, half bewolkt, droog, windstil	Avondbezoek steenuil, controle camera's kleine marterachtigen en sporen das
12-4-2021	07:00-10:00	1°C, helder, droog, windstil	Dagbezoek huismus, controle camera's kleine marterachtigen en uitzetten camera's das
20-4-2021	19:00-22:00	9°C, licht bewolkt, droog, weinig wind	Avondbezoek steenuil en ophalen camera's kleine marterachtigen
6-5-2021	07:00-10:00	4°C, half bewolkt, droog, matige wind	Dagbezoek huismus, ophalen camera's das en sporen das
27-5-2021	21:30-00:00	12°C, licht bewolkt, droog, weinig wind	Avondbezoek vleermuizen
25-6-2021	09:00-17:30	18°C, half bewolkt, droog, weinig wind	Dagbezoek das terreingebruik
5-7-2021	21:45-00:00	19°C, bewolkt, droog, windstil	Avondbezoek vleermuizen
14-7-2021	03:15-05:30	17°C, bewolkt, droog, matige wind	Ochtendbezoek vleermuizen
18-8-2021	04:15-06:30	15°C, bewolkt, droog, windstil	Ochtendbezoek vleermuizen
15-9-2021	21:30-00:00	18°C, bewolkt, droog, windstil	Avondbezoek vleermuizen

2.3.4 Toets soortbescherming

Aan de hand van het uitgevoerde literatuuronderzoek en de veldbezoeken is beoordeeld of er beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedssfeer van het plan. Vervolgens is op basis van het voorgenomen plan bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Ook is bepaald of vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming nodig zijn zoals nagaan of er uitzicht is op een eventuele ontheffing Wet natuurbescherming.

2.3.5 Toets gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden)

In een voortoets is beoordeeld of het plan kan leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Er is gestart met het bepalen van de (mogelijke) negatieve effecten die als gevolg van de plannen kunnen optreden. Daarbij is op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde natuurwaarden met instandhoudingsdoelen in en rondom het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Vervolgens is beoordeeld of negatieve effecten te verwachten zijn op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Veluwe, en zo ja, of deze significant (kunnen) zijn. Indien (mogelijk) sprake is van significant negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen, zoals nader onderzoek en of er uitzicht is op een eventuele vergunning Wet natuurbescherming.

Toename stikstofdepositie

Een eventuele toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in omliggende Natura 2000-gebieden is berekend met het rekenmodel AERIUS Calculator. De werkwijze, resultaten en conclusie zijn in een aparte rapportage beschreven (De Graaf & Boerhof, 2021).

2.3.6 Toets houtopstanden

Als eerste stap is beoordeeld of het toetsingskader van de Wet natuurbescherming houtopstanden van toepassing is binnen het plangebied. Vervolgens is bepaald of vervolgstappen aan de orde zijn.

2.3.7 Toets Natuurnetwerk Nederland

Aan de hand van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld of er door de plannen effecten kunnen optreden op de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het Gelders natuurnetwerk (GNN) en, in het kader van goede ruimtelijke ordening, op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Utrechtse NNN. Indien dit het geval is, is er een advies opgenomen over de te nemen vervolgstappen.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

Het plangebied bestaat uit verharding, (intensief beheerd) grasland, sloten en enkele solitaire bomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDDF, 2021) zijn geen beschermde plantensoorten te verwachten. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van flora - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.2 Zoogdieren

3.2.1 Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (NDDF, 2021). In het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in de woning, schuren en koeienstal. De bebouwing

bevat gaten en kieren achter onder andere de loodslabben bij de schoorsteen en de dakpannen, die toegang tot verblijfplaatsen kunnen bieden. In de bomen in het plangebied zijn geen geschikte holten of scheuren aangetroffen die kunnen dienen als verblijfplaats van vleermuizen. Net buiten het plangebied is wel een solitaire zwarte els aangetroffen met een oud spechtengat en diepe lange scheur, die potentie biedt voor een zomer- en/of paarverblijfplaats van vleermuizen. Deze boom staat op het aangrenzende bedrijfsterrein van Berkhof, op de grens van het geplande bedrijventerrein. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is uitgevoerd om het gebruik van het plangebied door vleermuizen vast te kunnen stellen (zie ook paragraaf 2.3.3).

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn één zomer- en één zomer-/paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en een zomerverblijfplaats van gewone grootoorvleermuis vastgesteld. De verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis bevinden zich aan de oostzijde van de garage/schuur, vermoedelijk in de spouwmuur, en in de koeienstal achter een loszittende plafondplaat. Beide verblijfplaatsen worden vermoedelijk door één gewone dwergvleermuis gebruikt. De verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis is aangetroffen in een van de schuren. Tijdens drie bezoeken (5 en 14 juli en 15 september), zijn grootoren waargenomen; respectievelijk negen, zes en drie exemplaren. De verblijfplaats zit vermoedelijke achter houten balken in de dakconstructie. Zie bijlage 1 voor de locaties op kaart.

Door de sloop van de bebouwing gaan twee verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en één verblijfplaats van gewone grootoorvleermuis verloren. Hiermee worden verbodsbepalingen uit artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden. Voor de sloop is een ontheffing Wet natuurbescherming nodig. Een ontheffing kan worden verleend als voldaan wordt aan drie voorwaarden: er zijn geen alternatieven mogelijk, er is een wettelijk belang en de gunstige staat van instandhouding mag niet in het geding zijn.

Vliegroutes

Opgaande elementen zoals bomen en (bredere) wateren kunnen door vleermuizen ter oriëntatie worden gebruikt en een vliegroute vormen. Ook kunnen deze elementen een rol spelen als insectenrijk foerageergebied. In het plangebied is geen aaneengesloten structuur aanwezig die kan dienen als vliegroute. Wel kan de Valleikanaal en de bomenrij langs het Valleikanaal dienen als vliegroute. Omdat in een zone van 100 meter vanaf de Valleikanaal niet wordt gebouwd, is geen sprake van aantasting van deze (potentiële) route door bijvoorbeeld uitstralende effecten als licht. Door de plannen worden geen (potentiële) vliegroutes aangetast. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen - geen belemmering voor vaststelling van het bestemmingsplan.

Foerageergebieden

In en rondom het plangebied is beperkt geschikt foerageergebied aanwezig in de vorm van houtwallen en schuren/stallen. De houtwallen blijven behouden en blijven grotendeels buiten de invloed van eventueel aan te brengen verlichting. Tijdens het aanvullende onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is gebleken dat gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis in de schuur (met verblijfplaats van gewone grootoorvleermuis) en de koeienstal in beperkte mate (enkele exemplaren) foerageren. Deze schuren en stallen gaan met de uitvoering van de plannen verloren. Het plangebied vormt echter geen onmisbaar foerageergebied doordat in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is langs bomenrijen, bosjes, boven het water van het Valleikanaal en bij de overige boerderijen in de omgeving. Na uitvoering van het plan komt in het plangebied bovendien extra foerageergebied beschikbaar in de vorm van de aanleg van nieuwe groenstructuren. Door de plannen worden geen onmisbare foerageergebieden aangetast. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van foerageergebieden van vleermuizen - geen belemmering voor vaststelling van het bestemmingsplan.

3.2.2 **Grondgebonden zoogdieren**

Hermelijn, wezel en bunzing

Er zijn enkele waarnemingen van wezel en bunzing bekend op ruime afstand van het plangebied (ca. 2 kilometer). Hermelijn is niet bekend nabij het plangebied (NDFF, 2021). Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of sporen gevonden van deze kleine marterachtigen. In de houtwal grenzend aan het plangebied en in de slootranden in het plangebied is wel potentie voor verblijfplaatsen en foerageergebied. Hierbij zijn de slootranden suboptimaal geschikt door gebrek aan dekking. De dichtbegroeide wal met bomen en braamstruweel grenzend aan de zuidzijde van het plangebied biedt wel optimaal leefgebied voor de kleine marterachtigen. Omdat op het erf rommelhoekjes e.d. ontbreken, worden hier geen verblijfplaatsen verwacht.

Tijdens het aanvullend onderzoek middels cameravallen (zie ook paragraaf 2.2.3) zijn geen waarnemingen gedaan van kleine marterachtigen. Op basis van het ontbreken van sporen (o.a. holen) en waarnemingen tijdens de veldbezoeken en op camerabeelden worden geen verblijfplaatsen en/of onmisbaar foerageergebied van hermelijn en bunzing verwacht binnen de plangrenzen. Hoewel wezel ook niet is waargenomen tijdens het onderzoek, kan aanwezigheid van de soort niet met zekerheid uitgesloten worden. In tegenstelling tot hermelijn en bunzing kunnen wezels in zeer kleine hollen verblijven, zoals muizenholen. Hierdoor kunnen ook in het suboptimale leefgebied binnen het plangebied (slootranden) potentiële verblijfplaatsen van wezel aanwezig zijn.

Voor de aantasting van (potentiële) verblijfplaatsen van wezel is een ontheffing Wet natuurbescherming nodig. Een ontheffing kan worden verleend als voldaan wordt aan drie voorwaarden: er zijn geen alternatieven mogelijk, er is een wettelijk belang en de gunstige staat van instandhouding mag niet in het geding zijn.

Das

Verblijfplaatsen

Er zijn enkele waarnemingen van das bekend op ruim 300 meter afstand van het plangebied (NDFF, 2021). Tijdens het eerste (quickscan) veldbezoek begin februari 2021 zijn geen (recente) sporen van das gevonden, op twee oude, met bramen overwoekerde hollen na in de wal grenzend aan de zuidzijde van het plangebied. Tijdens het tweede en derde veldbezoek (eind maart-begin april; zie tabel 2.1) waren wel verse sporen grenzend aan het plangebied aanwezig; uitwerpselen (mestputjes), pootafdrukken en verse graafsporen bij één hol. Hierom is nader onderzoek naar das uitgevoerd (zie paragraaf 2.2.3). In totaal zijn er op vijf plekken hollen gevonden, waar verspreid in de onderzoeksperiode activiteit is vastgesteld (niet bij alle hollen gelijke tijd; zie bijlage 1). Deze hollen liggen allen net buiten de grens van het plangebied. Tijdens het cameraonderzoek is driemaal, vermoedelijk dezelfde das vastgelegd. Op 12 april 2021 is een das vastgelegd bij een hol aan de oostzijde van de houtwal (zuidelijke hol). Op 3 mei 2021 is bij het (zuidelijke) hol in de met braam begroeide wal langs het bedrijf Berkhof een das waargenomen en daarnaast is op 5 mei 2021 eenmalig een das vastgesteld op de wissel over het bedrijfsterrein Berkhof. Meer waarnemingen van das zijn tijdens het cameraonderzoek niet vastgesteld.

Het onderzoek naar het terreingebruik van das en de controle van bekende hoofd- en bijburchten binnen de 2,5 kilometer-zone rond het plangebied laten zien dat rondom het plangebied meerdere actieve burchten aanwezig zijn. Dichtstbijzijnde (hoofd- en bij)burcht ligt in een bosje op ruim 900 meter ten noorden van het plangebied. Andere burchten liggen op meer dan 1.500 meter van het plangebied (zie bijlage 2).

Tijdens het veldonderzoek tussen februari - september 2021 is de das driemaal in het plangebied waargenomen. Dassenactiviteit bij de hollen en elders in het plangebied is alleen waargenomen in de periode maart t/m begin mei. Gezien de beperkte en onregelmatige dassenactiviteit in en nabij de hollen grenzend aan het plangebied is het aannemelijk dat het hier gaat om vluchtpijpen. Vluchtpijpen liggen verspreid in een territorium, worden bij dreigend gevaar gebruikt om te schuilen en liggen vaak aan de rand van een territorium om doormiddel van geur een territorium af te bakenen (BIJ12, 2017g). Ook gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde hoofd- en bijburcht (900 meter) en de aanwezigheid van mestputjes zijn een aanwijzing dat de hollen in het plangebied op de grens van een dassenterritorium liggen.

Het bestemmingsplan voorziet in bouwvlakken en aanplant van groen dichtbij (<20m) vier van de vijf van de vluchtpijpen. De pijpen liggen verhoogd in het landschap ten opzichte van het beoogde uitbreidingsgebied van het bedrijventerrein en daarnaast ligt een (waterhoudende) sloot tussen beide elementen. Hierdoor lopen de pijpen ondergronds niet door tot (onder) het uitbreidingsgebied van het bedrijventerrein. Door de aanleg van bedrijven gaan de vluchtpijpen fysiek niet verloren. Strikt genomen wordt het verbod op het beschadigen/vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen of het opzettelijk doden van das niet overtreden (art. 3.10 lid 1 Wnb). De functionaliteit van de vluchtpijpen is echter niet met zekerheid te borgen, met name door verstoring in de aanlegfase en mogelijk ook in de gebruiksfase. Een ontheffing kan worden verleend als voldaan wordt aan drie voorwaarden: er zijn geen alternatieven mogelijk, er is een wettelijk belang en de gunstige staat van instandhouding mag niet in het geding zijn.

Foerageergebied en wissels

Uit het onderzoek naar terreingebruik van das komt naar voren dat er binnen een zone van 1.000 meter 238,0 ha jaarrond geschikt foerageergebied, 37,3 ha periodiek geschikt foerageergebied en 178,7 ha ongeschikt foerageergebied aanwezig is (zie bijlage 2). Belangrijke migratieroutes en/of wissels zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen. Door de plannen gaat 5 ha jaarrond geschikt foerageergebied (grasland) verloren aan de noordzijde van de vluchtpijpen. Dit is 2,1% van het totaal beschikbare (jaarrond) foerageergebied binnen 1.000 meter van het plangebied. In de nieuwe inrichting van het plangebied wordt op termijn ook weer geschikt foerageergebied gerealiseerd, door tussen en rondom de bedrijfspercelen bosjes/houtwallen aan te brengen en ook langs de buitenrand van het plangebied blijft groen aanwezig. Daarnaast blijft de zone van 100 meter vanaf de Grebbelinie onbebouwd (zone tussen het Valleikanaal en inclusief de vluchtpijpen; zie ook figuur 1.2). Door en langs het bestaande en te realiseren groen blijft de mogelijkheid beschikbaar om de vluchtpijpen langs het bedrijf Berkhof en de Valleikanaal te bereiken. Zodoende is er geen sprake van aantasting van onmisbaar foerageergebied en/of wissels van das, wat kan leiden tot het verlaten van verblijfplaatsen. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van foerageergebieden en wissel van das - geen belemmering voor vaststelling van het bestemmingsplan.

Boommarter en steenmarter

Er zijn enkele (oudere) waarnemingen van boommarter bekend op ruime afstand van het plangebied. Steenmarter is niet bekend in de regio (NDFF, 2021). Tijdens de veldbezoeken zijn geen sporen of exemplaren waargenomen van boom- en/of steenmarter. Tijdens het cameraonderzoek naar kleine marterachtigen en das is steenmarter wel op camera vastgelegd. Alle vijf waarnemingen zijn tussen 22 en 28 april gedaan, waarvan vier keer passerend op de wissel langs het bedrijf Berkhof. Eénmaal had de steenmarter een ei in zijn bek.

De schuren en woning bevatten geen openingen die groot genoeg zijn om marters toegang tot ruimten als zolders te bieden. Enkel de koeienstal heeft een losse plafondplaat die toegang kan bieden tot een ruimte tussen het dak en dakbeschoot. Tijdens de (nachtelijke) veldbezoeken zijn geen

exemplaren en sporen aangetroffen rond de bebouwing die duiden op een vaste verblijfplaats voor steen- of steenmarter. In en nabij het plangebied ontbreken bovendien bomen met geschikte holten die kunnen dienen als verblijfplaats voor boom- of steenmarter. Landschapselementen als sloten en een houtwal zijn wel geschikt als foerageergebied voor steenmarter. De omvang van geschikt foerageergebied binnen het plangebied is echter beperkt en de houtwal blijft behouden. Er is dan ook geen sprake van aantasting van onmisbaar foerageergebied. Als gevolg van de plannen gaan geen verblijfplaatsen en onmisbaar foerageergebieden van de steen- of boommarter verloren. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van boommarter en steenmarter - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

Eekhoorn

Het voorkomen van eekhoorn is bekend in en rond Scherpenzeel. Er zijn geen waarnemingen bekend in het plangebied (NDFF, 2021). Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten, holten in bomen, exemplaren of sporen aangetroffen van eekhoorn. De houtwal grenzend aan het plangebied biedt potentieel leefgebied voor eekhoorn. Gezien het ontbreken van (potentiële) nesten in het plangebied worden vaste verblijfplaatsen van eekhoorn in het plangebied uitgesloten. Door de beperkte omvang van geschikt foerageergebied en behoud van de houtwal en bomen is er geen sprake van aantasting van onmisbaar foerageergebied. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van eekhoorn - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

Overige grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen en leefgebied van overige beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling, worden op basis van terreinkenmerken, het terreingebruik, het uitgevoerde onderzoek en bekende verspreidingsgegevens niet verwacht. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van een aantal algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten. Dit zijn onder andere huisspitsmuis, veldmuis en egel. Bij uitvoering van het bestemmingsplan kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze soorten geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de Wet natuurbescherming geen belemmering voor vaststelling van het bestemmingsplan vormt.

3.3 Vogels

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 3.3). Van veel vogels zijn de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (kader 3.3).

Kader 3.3 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van vogels wordt in Gelderland verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespandief, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gierzwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

3.3.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Huismus

In en in de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van huismus bekend (NDFF, 2021). Ook tijdens het quickscan veldbezoek is een huismus op het dak van één van de stallen aangetroffen. De woning, schuur, koeienstal en garage bieden potentiële nestlocaties voor huismus door ruimten onder bijvoorbeeld dakpannen en tussen steunbalken onder dakplaten. Tijdens het aanvullend onderzoek naar huismus (zie paragraaf 2.3.3) zijn vijf nestlocaties aangetroffen; twee in één van de schuren en drie in de koeienstal (bijlage 1). Tevens zijn buiten het plangebied huismusnesten in woningen en foerageergebied in de tuinen en groenstrook aangetroffen op westelijk gelegen erven. Door de sloop gaan vijf nestlocaties van huismus verloren. Hiermee worden verbodsbepalingen uit artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming overtreden. Voor de sloop is een ontheffing Wet natuurbescherming nodig. Een ontheffing kan worden verleend als voldaan wordt aan drie voorwaarden: er zijn geen alternatieven mogelijk, er is een wettelijk belang en de gunstige staat van instandhouding mag niet in het geding zijn.

Steenuil

Steenuil is bekend in de directe omgeving van het plangebied (NDFF, 2021). Op het erf van het bedrijfsterrein van Berkhof - grenzend aan de zuidwestzijde van het plangebied - zijn twee (recente) waarnemingen van steenuil bekend (april 2018 en november 2020). Andere bekende waarnemingen zijn op meer dan 1 km vanaf het plangebied bekend. In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend (NDFF, 2021; mondelinge mededeling eigenaar erf). Tijdens het quickscan veldbezoek zijn ook geen aanwijzingen voor aanwezigheid van steenuil in het plangebied (zoals braakballen en krijtstrepen) aangetroffen. De koeienstal heeft wel een opening in het dak die toegang kan bieden tot ruimten tussen het dak en dakbeschot. Overige potentiële verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen in het plangebied; er ontbreken geschikte ruimten, holle bomen (bijvoorbeeld knotwilgen) en nestkasten waar steenuil kan nestelen.

Daarnaast zijn de graslanden in het plangebied geschikt als foerageergebied. Steenuilen zijn uitgesproken standvogels en verblijven het hele jaar in hun territorium. Het activiteitsgebied rond de nestplaats is slechts enkele honderden meters, waarbij ze in het broedseizoen vaak nog minder ver van de nestplaats vliegen (BIJ12, 2017b). Hierom dient voldoende foerageergebied aanwezig te zijn rondom nestlocaties. Om vast te stellen of het plangebied een (essentiële) functie voor steenuil heeft, is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het plangebied door steenuil (zie paragraaf 2.3.3). Tijdens het onderzoek naar nestlocaties zijn geen steenuilen waargenomen in het rondom het plangebied. Wel is tijdens het avondbezoek voor vleermuizen in september een roepende/alarmerende steenuil waargenomen (zie bijlage 1). Het dier zat in de bomenrij op de grens aan de zuidwestzijde van het plangebied.

Omdat er geen steenuilen zijn waargenomen tijdens het aanvullend onderzoek in de periode maart – eind april (eileg-/broedperiode) en ook niet tijdens de nachtelijke bezoeken voor vleermuisonderzoek de periode mei – augustus (jongenperiode), wordt een nestlocatie van steenuil in en nabij het plangebied uitgesloten. Bekende territoria zijn bekend op een afstand vanaf 1 km vanaf het plangebied. Gezien de beperkte activiteitsgebied van steenuilen, betreft het roepende dier in september mogelijk een jong, rondzwervend, exemplaar. Jongen worden namelijk vanaf begin augustus uit het ouderlijk territorium verdreven (BIJ12, 2017b). Opvallend is wel dat op vrijwel dezelfde locatie ook in 2018 en 2020 een roepend exemplaar is waargenomen. Een tweede mogelijkheid is dat steenuilen uit andere territoria verder dan gemiddeld bewegen van hun nestlocaties, bijvoorbeeld om hun territorium af te bakenen.

Vanwege de afwezigheid van een nestlocatie van steenuil in het plangebied en het ontbreken van belangrijke foerageergebieden van steenuil in het plangebied (van paartjes die buiten het plangebied tot broeden komen) wordt geconcludeerd dat het plangebied geen (essentiële) functie voor steenuil heeft. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van steenuil - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

Overige vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied en een zone van 75 meter rondom dit gebied zijn geen andere jaarrond beschermde nestlocaties van vogels aangetroffen en deze worden gezien de terreinkenmerken ook niet verwacht. De graslanden in het plangebied worden mogelijk wel gebruikt als foerageergebied door soorten als buizerd en kerkuil. In de directe omgeving van het plangebied zijn echter voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig, zoals de graslanden ten oosten van het plangebied. Zodende is er geen sprake van onmisbare foerageergebieden van vogels met jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van overige vogels met jaarrond beschermde nesten - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.3.2 Overige vogels

Door de aanwezigheid van houtwallen en bebouwing zijn soorten als houtduif, merel, roodborst en spreeuw aangetroffen en te verwachten. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

Uitvoering van de werkzaamheden dient zoveel mogelijk buiten het broedseizoen plaats te vinden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Vooral soorten als houtduif en merel kunnen tot laat in het seizoen doorgaan met broeden en ook vroeg in het seizoen starten met broeden. Indien werkzaamheden in de periode half februari tot half december worden opgestart wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te voeren. Mochten broedvogels aanwezig zijn, dan dienen de werkzaamheden ter plekke te worden uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.

Vervolgstappen voor vogels (zonder jaarrond beschermde nesten) zijn niet aan de orde, mits rekening gehouden wordt met het broedseizoen. Het onderdeel vogels vormt daarmee geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

3.4 Amfibieën

3.4.1 Poelkikker

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van poelkikker bekend (NDFF, 2021). De dichtstbijzijnde waarnemingen zijn gedaan in een poel op zo'n 850 meter van het plangebied, aan de zuidzijde van het Valleikanaal. Het voortplantingswater van poelkikker bestaat uit stilstaande wateren met goede waterkwaliteit met aanwezigheid van waterplanten en snel opwarmende plekken en geen of weinig vissen. In de winter bevinden de meeste poelkikkers zich individueel op het land: in de grond ingegraven, in muizenholletjes, onder stronken, in dammetjes waar puin aanwezig is, en dergelijke. Het landhabitat waar overwinterd wordt, bevindt zich veelal op minder dan 100 à 200

meter van de oever van het voortplantingswater (BIJ12, 2017c). Doordat de sloten in het plangebied niet permanent waterhoudend zijn en een rijke watervegetatie ontbreekt, wordt voortplanting van poelkikker in het plangebied uitgesloten. Omdat het plangebied op ruime afstand (>800 meter) van bekend voortplantingswateren van poelkikker ligt en tussen het plangebied en deze voortplantingswateren geschikt land- en overwinteringshabitat aanwezig is in vorm van slootranden, bos en houtwallen, wordt ook geen overwintering van poelkikker in het plangebied verwacht. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van poelkikker - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.4.2 Overige amfibieën

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (NDFF, 2021) wordt voortplanting en overwintering van overige in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfibieën zonder vrijstelling, zoals rugstreeppad, in het plangebied uitgesloten.

Wel zijn in het plangebied voortplantings- en/of overwinteringsverblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende amfibieën, zoals kleine watersalamander en gewone pad aangetroffen en/of te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van amfibieën - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.5 Reptielen

3.5.1 Ringslang

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van ringslang bekend (NDFF, 2021). De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats, onder andere voor foerageergebied. Voor de voortplanting is ringslang afhankelijk van broeihopen. Overwinteren doet ringslang op droge en vorstvrije plekken. Er zijn geen ringslangen in het plangebied aangetroffen of bekend. Door de afwezigheid van geschikte broeihopen wordt voortplanting van ringslang uitgesloten. Ook is er geen geschikt foerageergebied, wegens de afwezigheid van natte habitats en permanent geschikt oppervlaktewater. Wel is in de houtwallen binnen het plangebied geschikt overwinteringshabitat aanwezig. Doordat de wallen behouden blijven gaan geen potentieel geschikte overwinteringsplaatsen verloren. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van ringslang - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.5.2 Overige reptielen

Op basis van terreinkenmerken, biotoopeisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2021) worden geen andere beschermde reptielen verwacht. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van overige reptielen - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.6 Vissen

3.6.1 *Grote modderkruiper*

Op ruime afstand van het plangebied, aan de Utrechtse zijde, zijn enkele waarnemingen van grote modderkruiper bekend (NDFF, 2021). Doordat de sloten in het plangebied niet permanent waterhoudend zijn en een verbinding met open water ontbreekt wordt aanwezigheid van grote modderkruiper in het plangebied uitgesloten. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van overige grote modderkruiper - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.6.2 *Overige vissen*

Op basis van terreinkenmerken, biotoopeisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2021) worden geen andere beschermde reptielen verwacht. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van overige reptielen - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.7 Ongewervelden

3.7.1 *Grote vos*

Op ruime afstand van het plangebied zijn twee waarnemingen van de dagvlinder grote vos bekend (NDFF, 2021). De grote vos is een zwerflustige soort. Waardplanten van de grote vos zijn vooral iepen, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten (vlinderstichting, 2021). Deze waardplanten zijn niet aanwezig in het plangebied; de bomen in en grenzend aan het plangebied bestaan uit Amerikaanse eik, zomereik en enkele beuken. Bovendien worden de bomen ingepast in het plan. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van grote vos - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

3.7.2 *Overige ongewervelden*

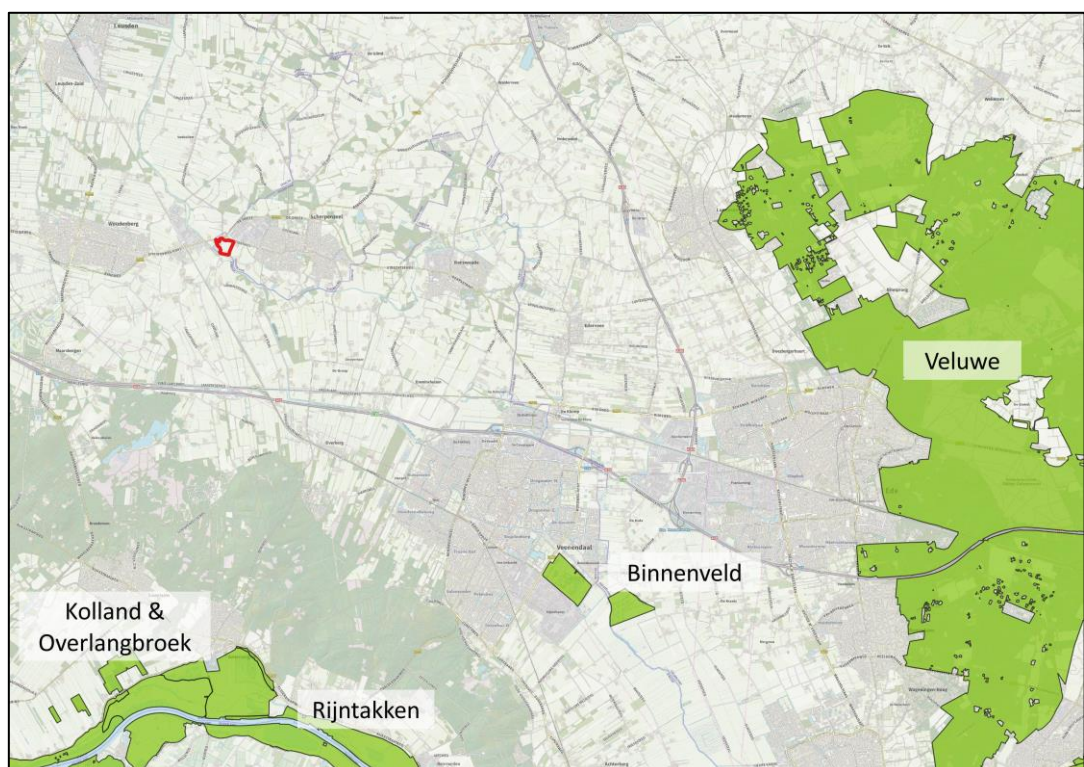
Op basis van terreinkenmerken, biotoopeisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2021) worden geen andere beschermde ongewervelden verwacht. De Wet natuurbescherming vormt - ten aanzien van ongewervelden - geen belemmering voor wijziging van het bestemmingsplan.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Relevante Natura 2000-gebieden

4.1.1 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden zijn Rijntakken en Kolland & Overlangbroek, beide op circa 9 km van het plangebied gelegen (zie figuur 4.1). Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 km afstand. Directe negatieve effecten, waaronder oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebied van soorten, worden op voorhand uitgesloten. De potentiële effecten beperken zich zodoende uitsluitend tot externe werking. Op basis van de effectenindicator (Broekmeyer, 2005, 2010; Min. EZ, 2015) en expert judgement worden indirecte (uitstralende) effecten door bijvoorbeeld licht of geluid eveneens uitgesloten gezien de aard en omvang van het plan en de afstand tot habitattypen en leefgebieden van soorten. Alleen indirecte effecten als gevolg van stikstofdepositie (verzuring en/of vermesting) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, gezien de reikwijdte van stikstofdepositie.

Figuur 4.1 Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van omliggende Natura 2000-gebieden (groen). Bron ondergrond: PDOK.

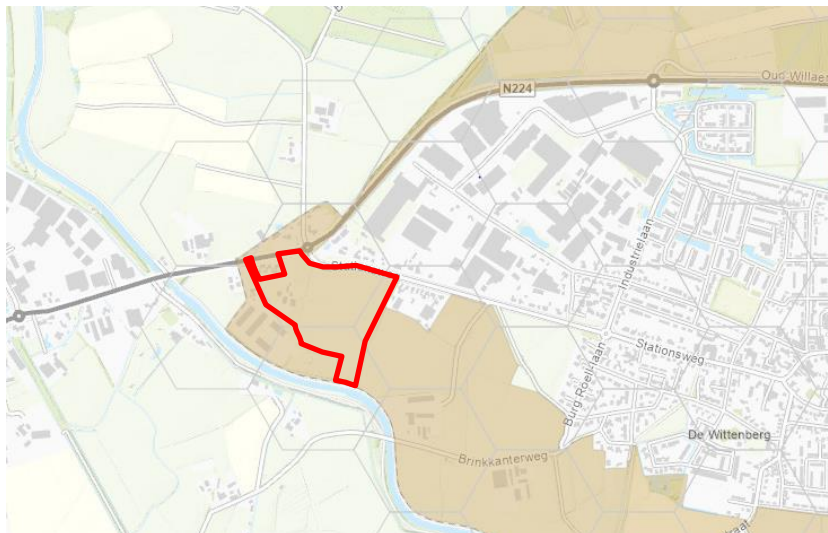
4.2 Stikstofdepositie

De activiteiten in het plangebied kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden. Een teveel aan stikstof kan leiden tot verzuring en vermesting van stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in Natura 2000-gebied(en). Een eventuele toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in omliggende Natura 2000-gebieden is berekend met het rekenmodel AERIUS Calculator. De werkwijze, resultaten en conclusie zijn in een losse rapportage beschreven (De Graaf & Boerhof, 2021).

5. Houtopstanden

5.1 Situatie planlocatie

Het plangebied ligt buiten de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming (zie figuur 6.1). De houtopstanden in het plangebied zijn mogelijk beschermd volgens de Wet natuurbescherming. In het plangebied zijn enkele solitaire bomen aanwezig.

Figuur 5.1 Ligging plangebied (rood omlijnd) en gebied bescherming houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming (bruin gearceerd). Bron: Provincie Gelderland (2020b).

5.2 Beoordeling en conclusie

Conform de begripsbepaling in de wetstekst Wet natuurbescherming betreft een houtopstand een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
- bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Omdat de houtopstanden binnen het plangebied bestaan uit solitaire bomen of een rij van minder dan 20 bomen, is geen sprake van een in de Wet natuurbescherming beschermde houtopstand. Er is geen kapmelding, ontheffing voor herplant en/of compensatie nodig. De wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden, vormt geen belemmering voor vaststelling van het bestemmingsplan.

6. Natuurnetwerk Nederland

6.1 Ligging plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied overlapt voor een klein deel met de groene ontwikkelzone (GO) van het NNN van provincie Gelderland en grenst aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN) van de provincie Utrecht (zie figuur 5.1). Het NNN van Gelderland (GNN genoemd) is verdeeld in deelgebieden waar kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen voor zijn geformuleerd. Het plangebied valt binnen deelgebied 73 *Scherpenzeel*. De waarden van de Utrechtse NNN liggen vast in het natuurbeheerplan.

De GO in het plangebied bestaat uit (intensief beheerd) grasland en grenzend aan het plangebied bestaat de GO uit de oeverzone van het Valleikanaal, het Jaagpad (fietspad) inclusief bermen en de bomensingel (noordzijde) en enkele knotwilgen (zuidzijde) langs het Jaagpad. Het Jaagpad is onverlicht. Het Utrechtse NNN ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Valleinkanaal en aangrenzende oeverzone met een bomensingel.

Figuur 6.1 Ligging plangebied (rood omlijnd) in relatie tot het Natuurnetwerk Nederland Utrecht (oranje) en de groene ontwikkelingszone van provincie Gelderland (groen).

6.2 Wezenlijke kenmerken en waarden

6.2.1 NNN provincie Utrecht

De bestaande en potentiële wezenlijke kenmerken en waarden van de Utrechtse NNN zijn vastgelegd in het natuurbeheerplan door middel van beheertypen. Het Valleikanaal heeft beheertype N04.02 Zoete plas. Op de zuidoever van het Valleikanaal ligt beheertype L01.16 Bossingel. Daarnaast zijn de robuustheid, aaneengeslotenheid van de NNN, de aanwezigheid van bijzondere soorten en de verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen onderdeel van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Utrechtse NNN (provincie Utrecht, 2017).

6.2.2 NNN provincie Gelderland

In provincie Gelderland wordt het NNN Gelders natuurnetwerk (GNN) genoemd. Naast het GNN wordt tevens de Groene ontwikkelzone (GO) onderscheiden met een dubbeldoelstelling: hier is ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen in combinatie met versterking van de ecologische samenhang. Provincie Gelderland noemt de wezenlijke kenmerken en waarden kernkwaliteiten. In kader 5.1 zijn de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van de GO van het deelgebied 73 Scherpenzeel weergegeven (provincie Gelderland, 2021a). De actuele waarden van het gedeelte binnen het plangebied dat is aangewezen als GO bestaat uit een strook intensief beheerd grasland. De strook GO langs de Lunterense beek/Valleikanaal heeft de functie om de ecologische verbinding te behouden.

Kader 5.1 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen deelgebied 73 Scherpenzeel

Kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap

- Samenhang in bosjes, natuur, landschapselementen, schraallandjes, beken; dekzandlandschap of kampenlandschap
- verbindingen langs de Moorsterbeek (De Glind) en de Lunterse Beek voor o.a. das, amfibieën en reptielen, vissen
- leefgebied das
- cultuurhistorische waarden van o.m. landgoedjes, oude ontginningen en boerderijen
- plaatselijk natte elementen en kwel
- cultuurhistorische waarden van o.m. landgoedjes, oude ontginningen en boerderijen
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- plaatselijk nog rust, ruimte, donkerte
- ecosysteemdiensten: recreatie, rust, waterberging
- alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene ontwikkelingszone

- ontwikkeling versteviging van de ecologische verbinding Moorsterbeek en de ecologische verbinding Lunterse Beek: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap
- vermindering barrièrewerking N802
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden
- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen (o.a. landgoedelementen) en beheersvormen
- ontwikkeling van het kleinschalig landschap van de Gelderse Vallei; houtsingels, beken en (schrale) graslanden

Ecologische verbindingen met ecologische verbindingzone (evz)-model

- evz Moorsterbeek: kamsalamander. Evz Lunterse Beek: das, kamsalamander

6.3 Effectbeoordeling NNN

6.3.1 Beoordeling NNN provincie Utrecht

Het is mogelijk dat ook ontwikkelingen buiten de NNN van invloed zijn op het functioneren van de NNN. Dit zijn indirecte invloeden zoals verstoring en invloed op een watersysteem. Hierom wordt het initiatief getoetst in het kader van goede ruimtelijke ordening.

Als gevolg van het plan wordt niet in het Valleikanaal of de oeverzone gewerkt. Er worden ook geen aanpassingen aan de waterhuishouding gedaan die van invloed zijn op het Valleikanaal en/of oevers. Tevens wordt in een zone van 100 meter vanaf het Valleikanaal niet gebouwd. De rust, donkerte, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aanengeslotenheid en de samenhang van het NNN, worden niet aangetast door de geplande ontwikkeling. Er is geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Utrechtse NNN en daarom staat dit onderdeel vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

6.3.2 Beoordeling NNN provincie Gelderland

De enige ontwikkeling die (mogelijk) in de GO wordt gedaan is de doorkruising van een recreatieve verbindingszone zodat de Stationsweg en het Jaagpad voor fiets- en wandelverkeer verbonden worden. De aansluiting ligt in intensief beheerd grasland. Vanwege de respectzone van de Grebbelinie wordt niet gebouwd in een zone van 100 meter vanaf het Valleikanaal, waardoor ook geen bouwwerken in het GO mogelijk worden gemaakt door het plan. Mogelijk biedt het plan wel een kleinschalige ontwikkeling, zoals een kinderboerderij, net ten noorden van de GO. Uitgangspunt hierbij is dat er niet in het GO wordt gewerkt.

Nieuwe kleinschalige ontwikkelingen in de GO zijn toegestaan als a) in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt en b) deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan (provincie Gelderland, 2021a).

Door het plan wordt de ecologische verbindingszone van de Lunternse beek/het Valleikanaal en de oeverzone niet doorsneden of aangetast. De (eventuele) recreatieve verbindingszone komt door intensief beheerd grasland met in de huidige situatie lage ecologische waarden. Daarbij zorgt een recreatieve verbindingszone van enkele meters breed niet voor barrièrewerking, dieren kunnen het pad blijven passeren, net als het Jaagpad. Een deel van het plangebied, waaronder het GO, wordt ingericht als groen (zie ook figuur 1.3). Eventueel uitstralend licht en geluid van het bedrijventerrein op het GO wordt gedempt door de aanwezigheid van opgaande groenstructuren. De bestaande houtwallen en singels worden niet aangetast door het plan. Bij eventuele toekomstige kleinschalige ontwikkelingen nabij het GO, zoals de genoemde kinderboerderij, wordt rekening gehouden met het GO door bijvoorbeeld geen verlichting of versterkt geluid toe te passen. Omdat deze eventuele toekomstige kleinschalige ontwikkelingen niet in de GO plaatsvinden, en directe en indirecte effecten op de kernkwaliteiten of ontwikkeldoelen niet optreden, staat dit onderdeel vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

6.4 Conclusie

Uit bovenstaande effectbeoordeling blijkt dat er is geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Utrechtse NNN. Zodoende staat het Utrechtse NNN vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

Omdat versterking en aanleg van groenstructuren plaatsvindt nabij en binnen het GO en mogelijk enkel zeer beperkte kleinschalige ontwikkelingen plaatsvinden binnen het GO (alleen een aansluiting van het recreatieve pad) treden geen directe en indirecte effecten op de kernkwaliteiten of ontwikkeldoelen op. Het Gelderse natuurnetwerk staat vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017a). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Steenuil *Athene Noctua*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017c). Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017d). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017e). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017f). Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017g). Kennisdocument Das *Meles meles*. Versie 1.0, juli 2017.

Bouwens (2017). Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Rapport 2017.32 Zoogdiervereiniging in opdracht van provincie Noord-Brabant.

Broekmeyer, M.E.A. (2010). Update effectenindicator. Wageningen, Alterra-rapport 1976, Alterra, Wageningen.

Broekmeyer, M.E.A., E.P.A.G. Schouwenberg, M. van der Veen, D. Prins & C.C. Vos (2005). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Alterra-rapport 1375, Alterra, Wageningen.

Dijk, S.D. van (2017). Resultaten flora- en faunakartering 2017. Omgeving Leusden, Achterveld, Woudenberg en Renswoude. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2017-137.

Graaf, M. de & M. Boerhof (2021). Stikstofberekening 't Zwarte Land II, Scherpenzeel. Beoordeling van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Rapport 21-165. Ecogroen bv Zwolle.

Initiatiefgroep 't Zwarte Land II (2019). 't Zwarte Land II. Ruimtelijke visie uitbreiding bedrijventerrein te Scherpenzeel.

Ministerie van EZ (2015). Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Aanvulling bij Alterra-rapport 1375 uit 2005.

Provincie Gelderland (2018). Omgevingsverordening Gelderland, vastgesteld op 19 december 2018.

Provincie Gelderland (2021). Ontwerp-actualisatieplan 7 Omgevingsverordening.

Provincie Utrecht (2017). Provinciale Ruimtelijke Verordening (Herijking 2016).

Vleermuisvakberaad (2021). Vleermuisprotocol 2021. Het protocol voor vleermuisinventarisaties, 1 januari 2021.

Internet

NDFF (2021). Nationale databank flora en fauna. Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Laatste raadpleging in oktober 2021.

Overheid (2021a). Wet natuurbescherming. (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>).

Overheid (2021b). Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0030378/>).

Provincie Gelderland (2021a). Gelders Natuurnetwerk kernkwaliteiten (<https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer>). Laatste raadpleging in januari 2021.

Provincie Gelderland (2021b). Kaart bescherming houtopstanden Gelderland (<https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1>). Laatste raadpleging in februari 2021.

Vlinderstichting (2021). Soortinformatie grote vos. (<https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-vos>). Laatste raadpleging in februari 2021.

Bijlagen

Bijlage 1

Beschermde natuurwaarden

Project
't Zwarte Land II, Scherpenzeel

Onderwerp
Beschermde soorten binnen plangebied

Legenda

zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis

zomer-/paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis

zomerverblijfplaats gewone grootoorvleermuis

nestlocatie huismus

steenuil (roepend)

vluchtpijp das

wissel das

Plangebied

Datum
30-09-2021

Versie
Definitief

Kaartnummer
1/1

Schaal
1:1500

Kaartondergrond
BGT/PDOK

Formaat
A3, liggend

Opdrachtgever
GC b.v.

Getekend door
M. Boerhof

Projectnummer
20165

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE

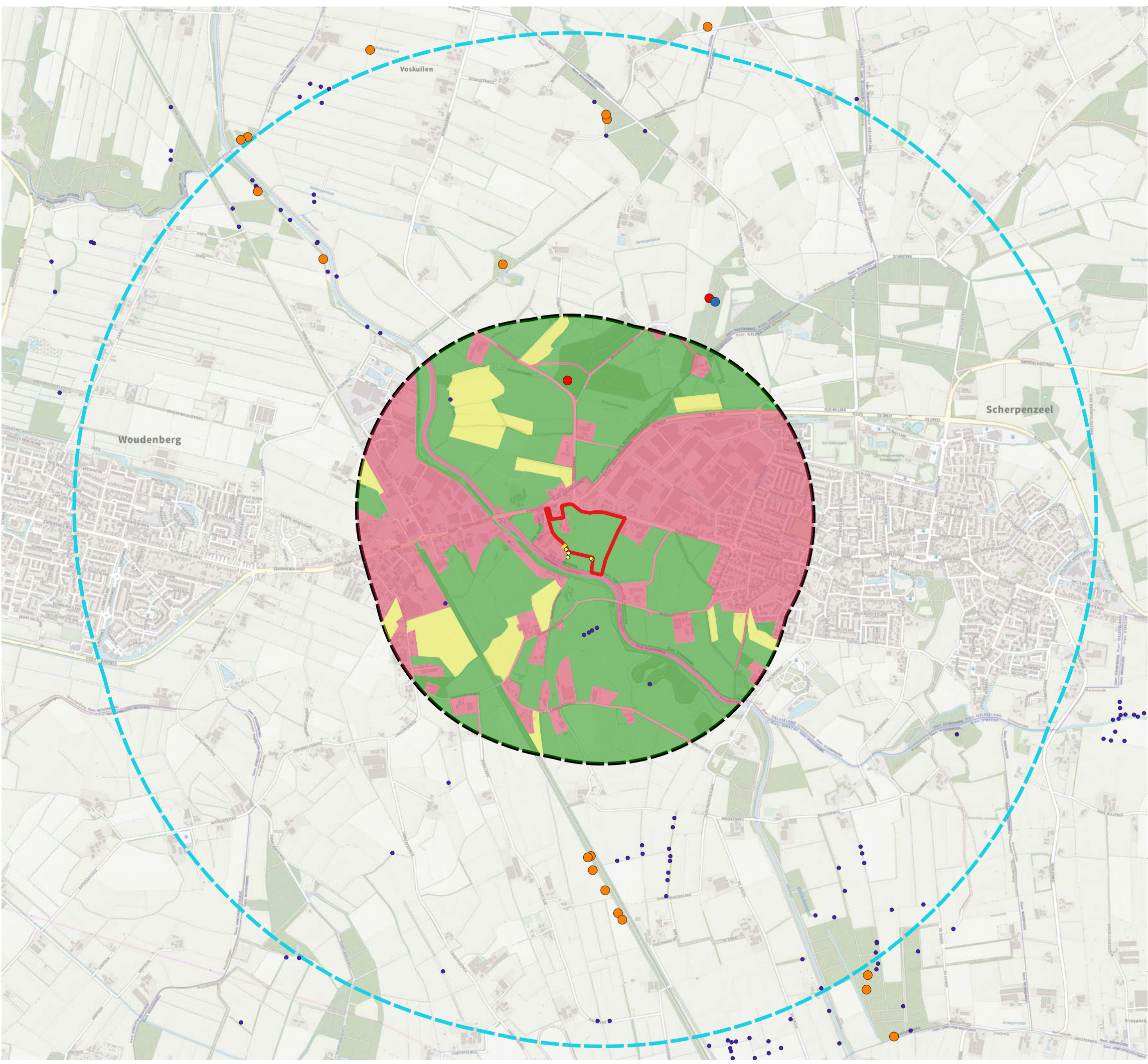
T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

eco
groen

advies & ingenieursbureau

Bijlage 2

Verspreidingskaart das

Project

't Zwarte Land II, Scherpenzeel

Onderwerp

Waarnemingen das

Legenda

Plangebied

buffer 1000m

buffer 2500m

Waarnemingen das

hoofdburcht (Ecogroen, 2021)

bijburcht (Ecogroen, 2021)

(vlucht)pijp (Ecogroen, 2021)

burcht (Viridis, 2017)

sporen (Viridis, 2017)

Foeragegebied das

Jaarrond geschikt (238,0 ha)

Periodiek geschikt (37,3 ha)

Niet geschikt (178,7 ha)

Datum

30-09-2021

Versie

Definitief

Kaartnummer

1/1

Schaal

1:20000

Kaartondergrond

BGT/PDOK

Formaat

A3, liggend

Opdrachtgever

GC b.v.

Getekend door

M. Boerhof

Projectnummer

20165

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE

T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

eco
groen

advies & ingenieursbureau